

Ai Cập đã trở thành quốc gia Ả Rập đầu tiên bầu một phái đoàn vào quốc hội hai năm 1957

Phái đoàn Ai Cập đã đóng một vai trò quan trọng trong cuộc cách mạng vốn đã lật đổ cựu tổng thống Hosni Mubarak hai tháng 2.

Tuy nhiên, trong khi Ai Cập chuyển từ một chính phủ mới, câu hỏi được đặt ra là liệu phe phái này có giành được vị thế mạnh mẽ hơn trên chính trường hay không?

Hình: AP / Phái đoàn Ai Cập đang đi một vòng và các biểu tượng ra ngoài trong tiến trình chính trị.

Nhà hoạt động xã hội Zakeya El Nahas nằm trong số những người biểu tình đã giúp phá vỡ sự im lặng chính trị cho phái đoàn Ai Cập.

Bà nói rằng đã có một sự thay đổi khi những người biểu tình bắt đầu xuất hiện vào ngày 25 tháng Giêng.

"Tôi không thể công nhận việc xử lý ngày. Ngày nào tôi cũng tham gia vào cuộc biểu tình. Tôi muốn nói là tình hình lúc đó rất khác. Có một số người bỏ ghế tại chỗ mà ngồi ở đó."

Phản ứng đã có được một mặt tích cực do và bình đẳng mới trong 18 ngày biểu tình khi họ cùng tuôn hành bên cạnh nam giới và ăn mừng thắng lợi trong việc lật đổ chính phủ của ông Mubarak.

Tuy nhiên, nhà nghiên cứu của Human Rights Watch, bà Nadya Khalife, nói rằng khi niềm hân hoan đó lắng xuống và thực tế xây dựng lại chính phủ bắt đầu được tiến hành thì phản ứng đang phải đối mặt với việc bị gạt ra ngoài lề trong tiến trình chính trị.

"Đã xuất hiện một số nhóm phản đối sự hiện diện của phản ứng trong chính trị. Họ phản đối những người phản ứng đang đòi được bình đẳng. Vì vậy tôi nghĩ đây sẽ không phải là một cuộc chuyển tiếp dễ dàng. Nhưng tôi nghĩ rằng phản ứng Ai Cập rất cần được quy tụ đòi được tham gia vào tiến trình chính trị này."

Bà nói rằng chưa có vị trí nào được trao cho phản ứng trong Hội đồng chuyển tiếp, được biết đến với tên gọi Ủy ban của Những người Đàn ông Sáng suốt (Committee of Wise Men), chịu trách nhiệm soạn thảo hiến pháp. Điều 75 của hiến pháp cũng ám chỉ rằng nguyên thủ quốc gia sẽ là một người đàn ông.

Vào đúng ngày Quốc tế Phụ nữ, 8/3, một đám đông đàn ông đã tiến công những người phản biểu tình đòi bình quyền ở Quảng trường Tahrir, trung tâm của các cuộc biểu tình chống chính phủ hồi tháng Hai.

Mặc dù phản ứng thu được lòng tin từ những người ủng hộ Ai Cập đã lật đổ những thành công và những nghịch lý và hậu quả, những tổ chức Human Rights Watch cho rằng luật gia đình phân biệt đối xử đối với họ trong việc kết hôn, ly hôn, giám hộ, trông nom con cái và thừa kế tài sản.

Valentine Moghadam là chuyên gia về sự thay đổi xã hội ở Trung Đông và Bắc Phi. Bà nói rằng quan niệm văn hóa khiếm nhieu phản ứng ở tầng lớp hạ tầng vẫn còn trong vấn đề tìm việc làm. Bà nói rằng các công việc đòi hỏi chuyên môn và kỹ thuật mà phản ứng trung lưu và tầng lớp trung lưu mới gần đây coi là phù hợp hơn với nam giới. Nhưng bà cho rằng chính trị được coi là không

phù hợp cho phản ứng bất kỳ tình huống nào.

"Các cuộc thăm dò ý kiến cho thấy phản ứng của dân coi việc phản đối tham gia chính trị là không phù hợp, và rằng dân ông có thể làm lãnh đạo tốt hơn phản đối."

Giáo viên ngôn ngữ Ai Cập Samah Khamis cũng đồng ý như vậy.

"Quý vị có thể nói phản ứng của Ai Cập thiếu hiểu biết về chính trị. Có hai điều thực sự đáng lo ngại dành riêng cho nam giới đó là: thể thao và chính trị."

Bà Moghadam, một giáo sư xã hội học tại trường đại học Purdue, nói rằng trong quá khứ, phản đối của người dân có ảnh hưởng trong chính phủ và điều này có phản đối cũng sẽ không thay đổi trong tương lai.

"Tôi không nghĩ sẽ có sự thay đổi đáng kể. Các chế độ hiện tại không cho thấy có hy vọng nào về một sự hiện diện đáng kể của phản đối hay các điều kiện của các nhóm phản đối trong chính phủ."

Tân thủ tướng Ai Cập, Essam Sharaf, đã bổ nhiệm một thành viên duy nhất trong Nội các, mặc dù ông nói rằng ông sẽ thành lập một ủy ban dành cho phản đối tham gia vào quá trình tái thiết đất nước.

Ai Cập đã trở thành quốc gia Ả Rập đầu tiên bầu một phụ nữ vào quốc hội hai năm 1957. Tuy nhiên, gần 50 năm sau, vào năm 2005, quốc hội gồm có hai vị nữ và 782 ghế chỉ có 4 thành viên là nữ. Năm 2009, 64 ghế được dành cho phản đối tại hội viện.

Bà Moghadam nói rằng phản đối đang bị thất bại trong cuộc bầu cử quốc hội vào tháng 9. Bà nói rằng phản đối không có đủ thời gian để vận động và cạnh tranh với phong trào chính trị như nhóm Huynh đệ Hồi giáo và các nhóm có liên hệ với chính phủ cũ.

Tuy nhiên, một số phản ứng Ai Cập cảm thấy hi vọng là lúc tiếp trung thành lập một nhà nước dân chủ. Bà Khalife mô tả ý kiến của một phản ứng mà bà đã tiếp xúc ở Quảng trường Tahrir vào ngày Quốc tế Phụ nữ.

"Đúng ý bà ấy nói rằng giờ không phải là lúc để phản ứng bi quan tình. Giờ là lúc nên thành lập các tổ chức của nước này và sau đó mới đến quy định của phản ứng."

Bà Khamis, người lớn lên trong một gia đình trí thức của Ai Cập, tin rằng việc phản ứng tham gia vào chính phủ là điều vô cùng quan trọng. Tuy nhiên, bà cho rằng phản ứng đã bị lôi ra khỏi chính trường quá lâu đến nỗi họ cần được học về chính trị trước khi tham gia.

"Trường học tốt hơn cần phải học thêm về chính trị. Họ nên bắt đầu với các đề cập, cảm nhận chung để tìm hiểu thêm về xã hội và những điều khác. Bởi họ đã bị ngăn trở lâu rồi. Họ phải phát triển một hình thức kinh tế nào đó trước đã. Tôi không phản đối ý tưởng hay quan niệm về vấn đề này, nhưng tôi phản đối vấn đề về thời điểm."

Bà Khamis và nhà hoạt động xã hội El Nahas đều thừa nhận rằng phản ứng và các nhóm thiểu số Ai Cập sẽ phải trải qua một cuộc đấu tranh lâu dài ở phía trước trong việc đòi bình quyền, tuy nhiên họ hy vọng sẽ có sự thay đổi.

Tuần trước, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Hillary Clinton nhắc rằng phản ứng nên được tham gia vào "mặt khía cạnh của công cuộc cải cách chính trị và thể chế" trên khắp Bắc Phi và Trung Đông. Bà nói rằng không chính phủ nào có thể thành công nếu người lo ngại bộ mặt của dân số của họ và không tôn trọng nhân quyền của tất cả mọi công dân nước mình.

Một số các nhà lập pháp của Hoa Kỳ đã đưa ra một nghị quyết kêu gọi các nhà lãnh đạo Trung Đông và Bắc Phi hãy để phản ứng tham gia vào quá trình cải cách hiến pháp và chính trị.